ХЪРБЪРТ УЕЛС
ЧОВЕКЪТ, КОЙТО ПРАВЕШЕ ЧУДЕСА

Превод от английски: Юлия Бучкова-Малеева, 1980

chitanka.info

Не се знае дали тази дарба беше вродена. Лично аз считам, че тя се прояви у него внезапно. Нещо повече, до тридесетата си година той бе скептик и не вярваше в чудотворни сили. И тук именно е най-удобно да спомена, че беше дребен човек с топли кафяви очи, щръкнала червена коса, мустаци, чиито краища засукваше нагоре, и лунички. Казваше се Джордж Макуайртър Фодъринги: име, което с нищо не подсказваше за способността на носителя му да върши чудеса; освен това той работеше в кантората на Гомшот. Най-голямата му слабост бе да води догматични спорове. И точно когато твърдеше, че е невъзможно да съществуват чудеса, той за първи път прояви необикновените си способности. Спорът се водеше в кръчмата „Дългият дракон“ и Тоди Биймиш държеше опозицията с монотонното, но твърде резултатно „Така твърдите вие“, от което мистър Фодъринги изчерпваше цялото си търпение. Освен тях двамата, свидетели на спора бяха един много прашен велосипедист, собственикът на заведението Кокс и мис Мейбридж — съвсем достопочтената и твърде представителна келнерка на „Дракона“. Мис Мейбридж стоеше с гръб към Фодъринги и миеше чинии; останалите го наблюдаваха и повече или по-малко се забавляваха от безрезултатността на догматичния метод. Раздразнен от тактиката „Торес-Ведрас“[1] на Биймиш, Фодъринги реши да направи едно необичайно реторично усилие.

— Чуйте какво, мистър Биймиш — каза той. — Нека да се изясним добре какво представлява едно чудо. То е нещо противоположно на природните закони, постигнато със силата на волята, нещо, което не би станало, ако не бъде пожелано нарочно.

— Така твърдите вие — заяви мистър Биймиш, отхвърляйки тезата му.

Фодъринги потърси подкрепа от велосипедиста, който до този момент бе само един мълчалив слушател, и получи съгласието му, изразено с нерешително покашляне и бърз поглед към Биймиш. Собственикът на заведението нямаше да изрази мнението си и мистър Фодъринги, като се обърна отново към Биймиш, получи неочаквана отстъпка: признаваха му правотата в определението на понятието „чудо“.

— Ето какво например — продължи Фодъринги, силно окуражен — би могло да бъде чудо. Тази лампа според естествения закон на

природата не може да гори, ако я обърнем обратно, нали, мистър Биймиш?

— Вие твърдите, че не може — отвърна Биймиш.

— А вие? — запита Фодъринги. — Да не искате да кажете, че… А?

— О, не — отвърна неохотно Биймиш. — Не, не може.

— Така — рече Фодъринги. — Влиза тогава някой, да предположим, че това съм аз, застава ей тук и казва на тази лампа, точно както правя в момента, съсредоточавайки цялата си воля: „Обърни се обратно, без да се счупиш, и продължи да светиш“. И… хоп!

Това, което последва, бе достатъчно да изуми всеки човек. Пред очите на всички ставаше нещо невъзможно, невероятно. Лампата висеше обърната във въздуха и светеше спокойно с пламък, насочен към пода. Беше истинска, неподлежаща на съмнение лампа като всички останали. Това бе прозаичната, обикновена лампа на кръчмата „Дългият дракон“.

Фодъринги си остана с протегнат показалец и смръщени вежди като човек, който очаква катастрофален трясък. Велосипедистът, седнал непосредствено до лампата, се сниши и прескочи тезгяха. Всички наскачаха — кой по-енергично, кой по-лениво. Мис Мейбридж се обърна и изпищя. За около три секунди лампата остана неподвижна, Фодъринги издаде слаб вик на душевна болка.

— Не мога да я задържам повече — промълви той. После залитна назад: обърнатата лампа внезапно припламна, падна на ръба на плота, отхвръкна настрана, разби се на пода и угасна. За щастие тя имаше метален резервоар; в противен случай всичко наоколо щеше да пламне.

Пръв проговори мистър Кокс и неговата забележка, лишена от всякакви украшения, се отнасяше до това, че Фодъринги е глупак. Но Фодъринги не бе в състояние да опровергае дори едно основно твърдение като това! Той бе стъписан от цялата тази случка. Последвалият разговор не хвърли никаква светлина върху въпроса, поне що се отнася до Фодъринги и всеобщото мнение не само бе в защита на Кокс, но и се поддържаше твърде ревностно. Всички обвиняваха Фодъринги за този нелеп трик, като го убеждаваха, че е безсмислен рушител на спокойствието и сигурността. Обърканите му

мисли бушуваха подобно на ураган; самият той бе склонен да се съгласи с другите и когато му предложиха да си върви, той направи едно забележително нескопосано възражение.

Тръгна си за дома пламнал и сгорещен, със смачкана яка на палтото, със смъдящи очи и зачервени уши. Неспокойно огледа десетте улични лампи, когато минаваше край тях. Едва когато се озова сам в малката си стая на Чърч Роу, той можа сериозно да премисли станалото и да се запита: „Какво, по дяволите, се случи?“.

Бе свалил палтото и обувките си и седеше на леглото с ръце в джобовете, повтаряйки за седемнадесети път тезата на своята защита: „Не исках да обърна проклетата лампа“. И внезапно му хрумна, че точно в момента, когато бе изрекъл заповедните думи, той съвсем неволно пожела това, което казваше, и видял лампата във въздуха, почувства, че само от него зависи тя да остане там, без да му бъде ясно как ще стане това. Той нямаше особено дълбок ум, иначе може би щеше да се замисли за това „неволно пожелал“, което безспорно включваше най-неразбираемите проблеми на съзнателното действие; в дадения случай обаче тази мисъл се появи у него с твърде приемлива мъглявост. Трябва да призная, че оттам, без да следва някакъв ясен логически път, той стигна до проверката чрез опит.

Решително протегна пръст към свещта и се съсредоточи, въпреки че съзнаваше глупостта на подобна постъпка.

— Издигни се — каза той.

И само след миг чувството, че постъпва глупаво, се стопи. Свещта се издигна, постоя във въздуха за част от секундата и тъй като Фодъринги ахна, падна шумно върху тоалетната масичка и го остави на тъмно, ако не се смята изгасващото огънче на фитила.

Известно време Фодъринги остана на тъмно, без да се помръдне. „И все пак се случи — каза си той. — И не знам как да си го обясня.“ Въздъхна тежко и заопипва джобовете си за кибрит. Не намери, стана и слепешката затърси по масичката. „Откъде да взема сега кибрит?“ — каза си той. Затършува из палтото си, но и там нямаше, а после му дойде на ум, че чудеса стават и с кибрити. Протегна ръка и сключи вежди.

— Нека в тази ръка се появи кибрит — изрече той. Почувства на дланта си някакъв лек предмет и пръстите му стиснаха кибрита.

След няколко несполучливи опита да запали той го захвърли и после се сети, че би могъл да си поиска запалена клечка. Направи това и забеляза, че тя гори върху покривката на тоалетната масичка. Грабна я трескаво и тя изгасна. Доловил, че възможностите му се разширяват, той намери и постави отново свещта на мястото ѝ в свещника.

— Хайде! Запали се — рече Фодъринги и в миг свещта заплямтя. Той видя малка черна дупчица на покривката върху масичката, откъдето се издигаше струйка дим. Започна да се взира ту в дупчицата, ту в пламъка, след което вдигна очи и видя в огледалото втренчения си лик. Безмълвно го съзерцава известно време.

— Сега какво ще кажеш за чудесата, а? — най-накрая промълви на отражението си мистър Фодъринги.

Последвалите размишления на Фодъринги се отличаваха със суровост, но издаваха смут. Доколкото можеше да разбере той, касаеше се за чисто волево действие. Естеството на първите му опити го разколеба да прави повече експерименти, освен някои съвсем предпазливи. Но все пак той повдигна във въздуха лист хартия, направи водата в една чаша розова, а след това зелена, сътвори охлюв, който по-късно чудотворно унищожи и си набави по чудотворен начин нова четка за зъби. Някъде през малките часове на нощта той стигна до факта, че волята му навярно има особено редки и внушителни качества, факт, който той още на времето бе имал основания да предполага, но в който не бе съвсем уверен. Уплахата и смущението при първото му откритие сега отстъпиха място на гордост от това доказателство за необикновената му способност и на смътни догадки за произтичащите от нея предимства. Мистър Фодъринги чу как църковният часовник удари един часа и тъй като не се досети, че би могъл по същия чудотворен начин да се отърве от ежедневните си задължения при Гомшот, започна да се съблича, за да си легне незабавно. И докато се мъчеше да си измъкне ризата през главата, осени го една блестяща мисъл.

— Нека да си легна — каза той и се озова в леглото. — Разсъблечен — заяви той, но като усети студените чаршафи, бързо добави: — и с нощна риза; да, с една хубава мека вълнена нощна риза. Точно така! — каза той безкрайно доволен. — А сега нека да заспя…

Събуди се в обичайния за него час и през цялото време, докато закусваше, остана замислен върху това дали приключенията му през

нощта не са били някакъв особено ясен сън. Най-накрая мисълта му отново се върна към някои предпазливи опити. Например за закуска той имаше три яйца: две от тях му бе донесла хазайката — хубави, но от магазин, докато третото беше вкусно и прясно гъше яйце, сътворено, сварено и поднесено с помощта на неговата изключителна воля. Забърза към Гомшот в състояние на силна, но добре прикривана възбуда и си спомни за черупката на третото яйце едва вечерта, когато хазайката му заговори за нея. През целия ден не можа да свърши никаква работа поради това ново, изумително съзнание за собствените способности, но то не го постави в неудобно положение, тъй като през последните десет минути от работния ден той си навакса недовършеното по чудотворен начин.

С изтичането на деня душевното му състояние премина от учудване във възторг, макар че обстоятелствата на неговото изгонване от „Дългият дракон“ бяха все още неприятни при спомена за тях, а изопачените сведения за случката, достигнали до неговите колеги, предизвикаха шеги. Явно беше, че трябва да внимава, когато вдига във въздуха чупливи предмети, но във всяко друго отношение дарбата му ставаше все по-обещаваща, колкото повече мислеше за нея. Между другото той възнамеряваше да увеличи личното си имущество, като създаде някои неща. Сътвори чифт великолепни диамантени копчета за яка, но бързо ги унищожи, когато младият Гомшот се приближи до бюрото му в кантората. Боеше се, че младият Гомшот може да се учуди откъде ги е взел. Стана му съвсем ясно, че тази негова дарба изисква предпазливост и бдителност при практикуването ѝ, но доколкото можеше да прецени трудностите за придобиване на майсторство в тази насока, те нямаше да бъдат по-големи от тези, които срещна, когато се учеше да кара велосипед. Навярно тази аналогия, а също и чувството, че няма да бъде добре посрещнат в „Дългият дракон“, го накараха след вечеря да излезе на уличката зад газовата фабрика и да се усамоти в извършването на няколко чудеса.

В опитите му естествено имаше известна липса на оригиналност, тъй като независимо от своята воля мистър Фодъринги не беше някаква изключителна личност. Дойде му наум за вълшебството на Мойсеевия жезъл, но нощта бе тъмна и неблагоприятна за обуздаване на големи, сътворени по чудо змии. После си спомни легендата за Танхойзер, която бе прочел на гърба на програмата на филхармонията.

Това му се стори необикновено привлекателно и безвредно. Заби бастуна си в тревата край пътеката и заповяда на сухото дърво да разцъфне. Незабавно въздухът се изпълни с аромата на рози и на светлината на кибритена клечка той с очите си видя, че това красиво чудо наистина е изпълнено. Задоволството му бе прекъснато от нечии приближаващи се стъпки. Изплашен да не разкрият преждевременно неговата способност, той веднага се обърна към разцъфналия бастун с думите:

— Върни се обратно.

Искаше да каже „Превърни се обратно“, но както вече споменахме, сгреши. Бастунът започна да се движи назад с доста голяма скорост и в същия миг от приближаващия се човек долетя разгневен вик и една груба дума.

— По кого хвърляш бодливи пръчки, глупако? — извика човекът. — Удари ме!

— Прощавай, приятелю — отвърна мистър Фодъринги и като разбра колко глупаво ще прозвучи обяснението му, започна да си подръпва неспокойно мустака. Той видя да се приближава Уинч, един от тримата полицаи в Имъринг.

— Какво искаш да кажеш? — попита полицаят. — А, ти ли си бил? Господинът, който счупи лампата в „Дългият дракон“.

— Не исках да те ударя — рече Фодъринги, — повярвай ми.

— Тогава защо правиш това?

— Хайде, хайде. Нищо ти няма — отвърна Фодъринги.

— Нищо ли? Знаеш ли как ме заболя? Защо го направи, а?

В момента Фодъринги не можа да измисли нищо, за да се оправдае. Мълчанието му, изглежда, подразни Уинч.

— Този път, млади човече, ти обиждаш полицията. Ето какво правиш, ясно ли ти е?

— Слушай, мистър Уинч — каза Фодъринги отегчен и смутен. — Много съжалявам. Истината е, че…

— Какво?

Той не можа да измисли нищо друго, освен самата истина.

— Правех чудо. — Опита се да импровизира, но въпреки усилията, не успя.

— Правел си какво? Я не дрънкай глупости. Правел си чудо, а? Чудо! Та това е направо смешно! Нали ти беше човекът, който не вярва

в чудеса? Истината, драги мой, е, че това е още една от твоите глупави измислици. Я чуй какво ще ти кажа…

Но мистър Фодъринги не успя да чуе какво ще му каже мистър Уинч. Той разбра, че се е издал, че е разкрил ценната си тайна на целия свят. Силен пристъп на раздразнение го накара да действа. Обърна се бързо и гневно към полицая:

— Стига толкова! Достатъчно време изгубих! Ще ти покажа аз на тебе кое е глупава измислица. Върви по дяволите! Махай се!

В миг се видя сам!

Тази нощ мистър Фодъринги не направи повече чудеса, нито си даде труд да разбере какво е станало с разцъфналия му бастун. Върна се в града изплашен и смирен и се прибра в стаята си.

— Господи! — каза си той. — Каква могъща дарба, наистина изключително могъща. Всъщност аз съвсем не исках чак толкова много. Наистина не исках… Питам се, как ли изглежда адът?

Седна на леглото и събу обувките си. Хрумна му една щастлива мисъл и той прехвърли полицая в Сан Франциско. Без повече да обърква закона за нормалната причинност, благоразумно си легна. През нощта сънува за гнева на Уинч.

На следващия ден Фодъринги научи две интересни новини. Някой посадил една много красива пълзяща роза до дома на стария мистър Гомшот на Лалабъра роуд и че реката щяла да бъде претърсена чак до Ролинг Мил, за да открият трупа на полицая Уинч.

През целия ден Фодъринги бе разсеян и замислен; той не прави никакви чудеса, ако не се смятат някои грижи за Уинч и чудото да завърши служебната си работа напълно безупречно въпреки рояка от мисли, които бръмчаха в главата му. Необичайната му разсеяност беше забелязана от няколко души и стана повод за шеги. През повечето време той мислеше за Уинч.

В неделя вечерта отиде на църква и колкото и странно да изглежда, мистър Мейдиг, проявяващ известен интерес към окултните въпроси, изнесе проповед за „деяния, които са противозаконни“. Фодъринги не бе редовен посетител на църквата, но този път системата на догматичния скептицизъм, за която вече загатнах, бе твърде силно разклатена. Характерът на проповедта хвърли съвършено нова светлина върху тези съвсем отскорошни дарби и Фодъринги изведнъж реши да се посъветва с Мейдиг веднага след завършване на

службата. Щом взе това решение, той се зачуди как не е сторил това по-рано.

Мистър Мейдиг, мършав и раздразнителен човек с удивително дълги китки и врат, изпита задоволство от това, че за съвет го моли един младеж, чието безразличие към религиозните въпроси бе известно на всички в града. След като се спира на няколко пъти, той го поведе към кабинета в жилището си, което се намираше в съседство с църквата, покани го да седне удобно и заставайки пред ярко пламтящия огън — краката му образуваха сянка, приличаща на Родоска арка върху насрещната стена, — замоли мистър Фодъринги да му разкаже в какво се състои работата.

Отначало Фодъринги малко се срамуваше и изпита известна трудност да започне изложението си.

— Боя се, мистър Мейдиг, че едва ли ще ми повярвате… — и така нататък в този дух. Накрая се реши да зададе въпрос — запита Мейдиг какво е мнението му относно чудесата.

Мистър Мейдиг още казваше „Хм…“ с тон на крайна задълбоченост, когато Фодъринги отново го прекъсна:

— Вие сигурно не вярвате, че някой обикновен човек като мен например, така както си седи тук, би могъл да има нещо особено в себе си и то да му дава способността да върши неща с помощта на волята.

— Възможно е — отвърна Мейдиг. — Подобни неща навярно са възможни.

— Ако мога да си послужа с нещо тук, смятам, че бих могъл да ви покажа това чрез един опит — каза Фодъринги. — Ето, вземете например бурканчето за тютюн върху масата. Искам да зная дали това, което ще направя с него, е чудо, или не. Моля, мистър Мейдиг, разрешете за минутка.

Той сключи вежди, протегна показалец към бурканчето за тютюн и каза:

— Стани вазичка с виолетки.

Бурканчето се превърна в това, което му бе заповядано.

Мейдиг силно трепна при промяната и взе да гледа ту магьосника, ту вазичката с цветя. Не каза нищо. Само се осмели да се наведе над масата и да помирише виолетките — те бяха току-що набрани и много хубави. После отново впери поглед във Фодъринги.

— Как направихте това? — смутено попита той.

Фодъринги подръпна мустака си.

— Просто му казах и ето, вижте какво стана. Това какво е — чудо, черна магия или друго? И какво според вас става с мен? Ето кое искам да знам.

— Наистина изключително явление.

— А до миналата седмица по това време колкото вие, толкова и аз знаех, че мога да върша подобни неща. То дойде съвсем неочаквано. Предполагам, че с моята воля става нещо, и това е всичко, което мога да разбера.

— И то е… единственото? Бихте ли могли да правите други неща?

— Боже мой, разбира се! — каза мистър Фодъринги. — Каквото поискате.

Той помисли и изведнъж си спомни за един факирски номер, който вече бе виждал.

— Ей, ти! — посочи той. — Промени се в аквариум с рибки. Не, не това. Промени се в стъклен аквариум, пълен с вода и златни рибки, плуващи в нея. Виждате ли, мистър Мейдиг?

— Изумително. Невероятно. Вие сте или нещо изключително, или… Но не…

— Мога да го променя в каквото и да е — каза Фодъринги. — Просто всичко. Ето! Стани гълъб, чуваш ли?

В следващия миг един сив гълъб запърха с криле из стаята и всеки път, когато наближеше Мейдиг, той уплашено се свиваше.

— Спри там! — заповяда Фодъринги и гълъбът остана неподвижен във въздуха. — Мога да го променя обратно във вазичка с цветя — каза той и след като постави гълъба на масата, направи и това чудо. — Предполагам, че след малко ще пожелаете да изпушите една лула — допълни Фодъринги и възстанови бурканчето с тютюн.

Мейдиг бе проследил последните промени с някакво мълчание, прекъсвано от възклицания. Той се бе вторачил във Фодъринги и като взе съвсем внимателно бурканчето с тютюн, разгледа го и отново го остави на масата.

— Я виж ти! — бе единственият израз на неговите чувства.

— След всичко това вече е по-лесно да обясня за какво съм дошъл — каза Фодъринги и се впусна в дълъг и сложен разказ за странните си преживелици, като започна с историята с лампата в

„Дългият дракон“. През цялото време загатваше за Уинч. Докато разказваше, мимолетната гордост, породена от удивлението на мистър Мейдиг, премина; той стана отново един напълно обикновен мистър Фодъринги, разговарящ за всекидневни неща. Мейдиг внимателно слушаше с бурканчето за тютюн в ръка. С напредването на разказа неговото поведение също се промени. И докато мистър Фодъринги се занимаваше с чудото на третото яйце, свещеникът го прекъсна, размахал протегната ръка.

— Възможно е — рече той. — Може да се вярва. Естествено, удивително е, но от друга страна, решава редица трудности. Силата да се правят чудеса е дарба, особено качество, като да си гений или ясновидец — и поради това тази дарба е много рядка и се явява у изключителни личности. Но в този случай… Винаги съм се удивявал на чудесата на Мохамед, на чудесата на йогите, на чудесата на мадам Блавацкая[2]. Но, разбира се! Да, това е чисто и просто дарба! Тя доказва така превъзходно аргументите на големия мислител — и Мейдиг понижи глас — негова светлост херцог Аргил[3]. Тук се натъкваме и на един по-сериозен закон, по-задълбочен от обикновените закони на природата. Да, да. Продължавайте, моля!

Фодъринги започна да разказва за премеждието си с Уинч и мистър Мейдиг, вече нито изплашен, нито смаян, раздвижи нервно ръце и крака и изрази удивлението си.

— Ето кое ме тревожи най-много — продължи Фодъринги. — Ето за кое се нуждая най-много от съвет. Естествено той е в Сан Франциско — където и да се намира Сан Франциско, но, разбира се, за нас двамата това е неудобно, както сам ще видите, мистър Мейдиг. Не ми е ясно как той може да разбере какво се е случило и, смея да кажа, че се е изплашил и е страшно ядосан, и се опитва да ме намери. Смея да кажа, че той непрекъснато тръгва за насам. С помощта на чудо аз го връщам обратно всеки няколко часа, когато си помисля за това. Той, изглежда, не може да ме разбере, и сигурно много се дразни. Естествено, ако винаги си взима билет, ще му струва много скъпо. Правя каквото мога за него, но сигурно ще му бъде трудно да се постави на мое място. После си мисля, че дрехите му може да са изгорели, нали знаете — ако адът е такъв, какъвто предполагаме — още преди да го преместя оттам. В такъв случай според мен в Сан Франциско са го затворили. И, разбира се, веднага щом си помислих за

това, му поръчах нов костюм. Но нали виждате, вече сериозно съм се оплел…

Мейдиг изглеждаше сериозен.

— Виждам, че сте се оплели. Да, трудно положение. Как ще свършите всичко това… — Речта му стана многословна и неубедителна. — Все пак нека оставим за малко Уинч и да се спрем на един по-обширен въпрос. Не считам, че се касае за черна магия или нещо подобно. В цялата тази работа според мен няма никакви следи от престъпление, мистър Фодъринги, ни най-малко. Освен ако не скривате някои съществени факти. Не, това са чудеса, истински чудеса. Чудеса, ако мога така да кажа, от най-висока класа.

Той закрачи по килимчето пред камината, размахал ръце, докато Фодъринги остана облакътен на масата и с разтревожен вид.

— Не виждам как ще се оправя с този Уинч — рече той.

— Дарбата да се правят чудеса е очевидно много мощна дарба — каза Мейдиг. — Тя ще намери изход и за Уинч, не се бойте. Драги господине, вие сте човек с голямо значение, човек с удивителни способности. Живо доказателство! А и в други отношения, като се имат предвид нещата, които можете да правите…

— Да, мислил съм за едно — друго — рече Фодъринги. — Но някои неща излизат малко особени. Нали видяхте тези рибки в началото? Нито съдът беше както трябва, нито рибките. И считам, че трябва да попитам някого за това.

— Правилно — отвърна Мейдиг. — Напълно правилно. Така трябва да действате. — Той спря и погледна Фодъринги. — Вашата дарба е неограничена. Какво ще кажете например, ако изпробваме вашата сила? Дали тя наистина е това… Дали тя наистина е това, което изглежда?

И така, колкото и невероятно да звучи, в кабинета на малката къща зад църквата, в неделната вечер на 10 ноември 1896 година, мистър Фодъринги, подтикван и вдъхновяван от мистър Мейдиг, започна да прави чудеса. Обръщам специално и определено вниманието на читателя върху датата. Той вероятно ще възрази, а може и вече да е възразил, че известни пунктове в тази история са неправдоподобни; че ако някои от описаните неща наистина са се случили, всички вестници от преди година биха писали за тях. Подробностите, които следват непосредствено, читателят трудно ще

възприеме, защото между другото съдържат заключението, че още преди година въпросният читател или читателка щяха да бъдат убити по насилствен и безпрецедентен начин. В наши дни чудото е винаги нещо невероятно, а всъщност читателят наистина е бил убит насилствено и безпрецедентно още преди една година. В по-нататъшното развитие на този разказ това ще стане съвършено ясно и правдоподобно, както би признал всеки нормален и разумен читател. Но краят на тази история все още не е настъпил. Ние току-що прехвърлихме средата. Отначало чудесата на мистър Фодъринги бяха малки, плахи чудеса — чаши и разни вещи за гостни стаи, незначителни като чудесата на теософите, но макар и незначителни, те бяха приети от неговия сътрудник със страхопочитание. Фодъринги бе предпочел да свърши веднъж завинаги с аферата Уинч, но мистър Мейдиг не го оставяше на мира. След като обаче измайсториха цяла дузина от тези домашни дреболии, чувството за възможностите им нарасна, въображението им започна да показва признаци на импулсивност, амбицията им се увеличи. Първото им по-голямо начинание бе предизвикано от глад плюс нехайството на мисис Минчин, икономката на Мейдиг. Вечерята, на която свещеникът покани Фодъринги, не бе поднесена както трябва и не бе особено привлекателна подкрепа за двама усърдни чудотворци. Но те седнаха на масата и Мейдиг започна да коментира по-скоро със съжаление, отколкото с гняв недостатъците на своята икономка, преди на мистър Фодъринги да му хрумне, че пред него стои една възможност.

— Не считате ли, мистър Мейдиг — рече той, — стига да не го окачествите като прекалена волност…

— Драги мистър Фодъринги! Разбира се! Не — аз дори не помислих за това.

Фодъринги махна с ръка.

— Какво да си поискаме? — рече той с нотка на щедрост и всеобхватност и според желанието на Мейдиг направи основна промяна на вечерята. — Колкото до мене — каза той, оглеждайки избора на Мейдиг, — аз винаги съм предпочитал чаша силна бира и хубава препечена филия с топено сирене и ще си ги поръчам. Бургундското вино не ми е особено по вкуса.

Начаса по негова заповед се появиха желаните неща. Двамата вечеряха дълго и разговаряха като равни, когато изведнъж Фодъринги

забеляза в избик на изненада и задоволство колко много чудеса биха могли да сторят.

— А освен това, мистър Мейдиг — каза Фодъринги, — навярно ще мога да ви помогна и по отношение на някои ваши домашни неудобства.

— Не ви разбрах — отвърна Мейдиг, наливайки си чаша сътворено с чудо отлежало бургундско вино.

Фодъринги си взе още една филия със сирене и отхапа от нея.

— Мислех си — продължи той, — че бих могъл (мляс, мляс) да направя (мляс, мляс) едно чудо с мисис Минчин (мляс, мляс)… да я направя по-добра жена.

Мейдиг остави чашата си и погледна недоверчиво.

— Тя… тя, знаете, много се дразни, когато някой й се меси, мистър Фодъринги. И освен това отдавна мина единадесет и тя навярно си е легнала. Считате ли все пак…

Фодъринги размисли върху тези трудности.

— Не виждам защо това да не стане, докато спи.

Известно време Мейдиг упорстваше, но после отстъпи. Фодъринги даде нарежданията си и двамата господа продължиха да вечерят, но надали със същото разположение на духа. Мейдиг се разпростря върху промените, които би могъл да очаква на следващия ден у своята икономка, с оптимизъм, който изглеждаше дори за висшето съзнание на мистър Фодъринги малко пресилен и трескав, когато откъм горния етаж на къщата долетяха някакви смътни звуци. Спогледаха се изпитателно и Мейдиг незабавно излезе от стаята, Фодъринги го чу да вика икономката и след това да се качва тихо нагоре.

След около минута свещеникът се върна с бодра стъпка и сияещо лице.

— Прекрасно! — възкликна той. — И трогателно! Много трогателно! — Той се заразхожда по килимчето пред камината. — Разкаяние, трогателно разкаяние, през леко открехнатата й врата. Клетата жена! Каква удивителна промяна! Станала от сън. Трябва веднага да е станала. И защо? За да счупи една бутилка бренди, която криела в шкафа си. И да си признае за това!… Но всичко това ни дава… отваря… изумителни възможности. Щом можахме да направим такава чудна промяна с нея…

— Тази работа, изглежда, просто няма граници — рече Фодъринги. — А колкото до мистър Уинч…

— Никакви граници. — И застанал върху килимчето, Мейдиг, като отхвърли с едно махване на ръката трудността с Уинч, изреди цяла серия чудесни предложения, които му хрумнаха в момента.

За същността на разказа не е от значение характерът на тези предложения. Достатъчно е да спомена, че те бяха замислени в дух на безкрайно доброжелателство, което на времето се наричаше „доброжелателство на сития“. Достатъчно е също да спомена, че проблемът с Уинч остана неразрешен. Не е нужно да описваме доколко тези предложения се осъществиха. Направени бяха изумителни промени. В малките часове на нощта Мейдиг и Фодъринги забродиха из мразовития пазарен площад под кротката луна, обладани от магьоснически екстаз; мистър Мейдиг размахваше ръце и жестикулираше, мистър Фодъринги — нисък и наежен, и вече без да изпитва стеснение от величието си. Те преобразиха всички пияници в Управлението, промениха цялата бира и алкохол във вода (в този случай мистър Мейдиг надделя над Фодъринги). Освен това подобриха до голяма степен железопътните съобщения на селището, отводниха блатото на Флиндър, облагородиха почвата на Хълма с едното дърво и излекуваха брадавицата на викария. Сега щяха да решават какво може да се направи с повредената подпора на Южния мост.

— Утре няма да познаят това село — въздъхна Мейдиг. — Колко изненадани и благодарни ще бъдат всички! — И точно в този момент църковният часовник удари три часа.

— Виж ти — каза Фодъринги, — три часът. Трябва да се връщам. От осем съм на работа. А при това мисис Уимз…

— Та ние едва започваме — отвърна Мейдиг, обладан от сладостта на неограничената сила. — Ние едва започваме. Помислете си само колко добрини правим. Когато хората се събудят…

— Но… — понечи да възрази Фодъринги.

Изведнъж Мейдиг го хвана за ръка. Очите му искряха безумно.

— Драги приятелю — рече той, — няма за какво да бързаме. Погледнете — той посочи луната в зенита.

— Е? — попита Фодъринги.

— Защо не? Спрете я — каза свещеникът.

Фодъринги погледна луната.

— Малко височко е — каза той след кратка пауза.

— Защо не? — продължи Мейдиг. — Всъщност тя няма да спре. Вие спирате въртенето на земята. Времето спира. Ние не правим нищо лошо.

— Хм — замисли се Фодъринги. — Добре. — Той въздъхна. — Ще опитам. Ей… — Той закопча дрехата си и се обърна към обитаемия глобус, като си придаде толкова самоуверен вид, колкото бе по силите му. — Спри да се въртиш, чуваш ли? — каза мистър Фодъринги. Той тутакси полетя презглава във въздуха със скорост десетки мили в минута. Въпреки безбройните кръгове, които описваше всяка секунда, той мислеше. Защото мисълта е нещо прекрасно — понякога бавна като течаща смола, понякога мигновена като светлината. Той помисли за секунда и заповяда:

— Да сляза на земята здрав и читав! Каквото и да се случи, да сляза на земята здрав и читав!

Той пожела това съвсем навреме, защото дрехите му, загрети от бързия полет във въздуха, вече бяха леко обгорели. Приземи се със силен, но съвсем безболезнен удар и падна в нещо, което навярно бе купчина току-що разровена пръст. Огромна маса метал и зидария, която поразително приличаше на часовниковата кула в средата на пазарния площад, се удари в земята край него, рикошира и се разби на камъни, тухли и отломки, подобно на избухнала бомба. Една полетяла крава се блъсна в един от по-големите късове и се разби като яйце. Чу се трясък, в сравнение с който всички най-силни трясъци в досегашния живот на Фодъринги изглеждаха като падане на прах, и той бе последван от цяла серия по-слаби трясъци. Силен вятър бучеше над земята и в небето, така че Фодъринги едва можа да вдигне глава, за да погледне. Известно време не му достигаше дъх и бе твърде объркан, за да разбере къде се намира и какво се е случило. И първата му реакция бе да опипа главата си и да се увери, че буйно развяващата се коса е все още на главата му.

— Господи! — ахна мистър Фодъринги, едва способен да говори от урагана. — Едва не загинах. Какво става? Бури и гръмотевици. А само преди минута беше прекрасна нощ. Мейдиг ме накара да извърша това. Какъв вятър! Ако правя глупости от тоя род, има опасност да ми се случи нещо ужасно!… Къде ли е Мейдиг? И каква бъркотия е настъпила!

Огледа се наоколо, доколкото му позволяваше развятата дреха. Видът на нещата бе наистина изключително странен.

— Все пак небето си е останало същото — отбеляза Фодъринги. — И това като че ли е единственото непроменено нещо. Задава се страхотен ураган. А ето я и луната над мен. Същата си е както до преди малко. И е светло като ден. Що се отнася до всичко останало обаче… Къде е селото? Къде са… къде са другите неща? И откъде, за бога, се взе този вятър? Аз не съм поръчвал никакъв вятър.

Мистър Фодъринги се опита да се изправи на крака, но напразно. И след един неуспешен опит остана да се крепи на четири крака. Той се обърна с гръб към вихъра, за да разгледа огрения от луната свят, а полите на дрехата му се вееха над главата.

— Има някаква сериозна грешка — каза той. — А каква е тя, господ знае.

Надлъж и шир сред яркия блясък и през мъглата от прах, която се носеше пред виещия ураган, не се виждаше нищо, освен изровени грамади пръст и купища развалини — без дървета, без къщи, без познати форми, само някаква пустош и безпорядък, който се губеше в тъмнината под развихрените облаци, светкавици и мълнии на бързо надигащата се буря. Край Фодъринги на бледата светлина се виждаше нещо, което някога навярно е било бряст, а сега представляваше куп трески; малко по-нататък изпод целия този хаос се издигаше усукана купчина железни греди — очевидно предишният виадукт.

Нали разбирате, когато мистър Фодъринги спря въртенето на земното кълбо, той не бе предвидил какво ще стане с предметите по повърхността. А земята се върти толкова бързо, че повърхността при екватора се движи с над хиляда мили в час, а при нашата географска ширина — с повече от половината на тази скорост. Така че селото, мистър Мейдиг, мистър Фодъринги, всички и всичко силно залитна напред с около девет мили в секунда — много по-силно, отколкото ако беше изстреляно от някое оръдие. И всички хора, всички живи същества, всички къщи, всички дървета — целият свят, така както го знаем, полетя напред и се разби напълно разрушен. И това бе краят.

Мистър Фодъринги, естествено, не можеше да си даде сметка за всички тези неща. Но той съзнаваше, че неговото чудо е претърпяло неуспех и изпита безкрайно отвращение към всякакви чудеса. В момента го обкръжаваше мрак, защото облаците се бяха събрали и

закрили луната, която той бе зърнал само за миг, а въздухът бе изпълнен със свистящи, подобни на измъчени привидения, порои градушка. Силното бучене на вятъра и водите пронизваше земята и небето. И като се взираше през праха и суграшицата по посока на вятъра, той видя на неспокойната светлина на светкавиците една огромна водна маса, която настъпваше към него.

— Мейдиг! — понесе се немощният глас на мистър Фодъринги всред бушуващия рев на необузданата природа. — Ей, Мейдиг!… Спри! — изкрещя Фодъринги към приждащата вода. — За бога, спри! Почакайте за минутка! — обърна се той към светкавиците и гръмотевиците. — Само за минутка да събера мислите си… А сега какво ще стане с мен? — простена той. — Какво? Господи! Бих искал Мейдиг да е тук… Зная — продължи Фодъринги, — но, за бога, нека този път всичко излезе както трябва.

Той остана на четири крака, наведен срещу вятъра, готов да направи всичко както трябва.

— Ах! — възкликна той. — Нека нищо, което заповядам, да не стане, преди да съм казал „Хайде!“… Божичко! Как не можах да се сетя за това по-рано!

Фодъринги напъваше слабия си глас срещу бурята, викайки все по-силно с напразното намерение да се чуе.

— Сега!… Раз — два. Внимавайте какво казах току-що. Първо, когато стане всичко, което имам да кажа, нека да загубя чудотворните си способности, нека моята воля стане като на всички останали и нека всички тези опасни чудеса да спрат. Те не ми харесват. Никога не бих ги направил. Никога вече. Това е първото. А второто — нека се върна отново там, където бях, преди да започнат чудесата, нека всичко бъде, както преди да се обърне онази проклета лампа. Това е твърде много, но е последното, което пожелавам. Разбрахте ли? Никакви чудеса повече, всичко както си беше — аз обратно в „Дългият дракон“, точно в момента, преди да си изпия бирата.

Той зарови ръце в земята, затвори очи и каза:

— Хайде!

Изведнъж всичко утихна. Забеляза, че стои прав.

— Така твърдите вие — обади се някакъв глас.

Фодъринги отвори очи. Беше в кръчмата „Дългият дракон“ и спореше с Тоди Биймиш за чудесата. Смътно долови нещо много

голямо и забравено, но това чувство неусетно премина. Разбирате ли, с изключение на загубата на чудотворните му способности, всичко беше както преди; следователно умът и паметта му сега бяха точно такива, каквито бяха в началото на този разказ. Така че той не знаеше абсолютно нищо относно казаното тук. Не знае нищо за това и до ден-днешен. При това той както преди не вярваше в чудеса.

— Чудесата не биха могли да се случат — каза той, — каквото и да твърдите. И съм готов да докажа това.

— Вие мислите така — отвърна Тоди Биймиш. — Докажете го, ако можете.

— Чуйте какво, мистър Биймиш — каза Фодъринги. — Нека да се изясним добре какво представлява едно чудо. То е нещо противоположно на природните закони, постигнато със силата на волята…

---

[1] Торес-Ведрас — град в Португалия. През 1810–1811 г. Уелингтън спрял Масена на подстъпите на Торес-Ведрас. — Б.пр. ↑

[2] Блавацка, Елена Петровна (1831–1911) — родена в Екатеринослав (сега Днепропетровск), починала в Лондон. Теософка и писателка. През 1875 г. заедно с полковник Олкот основава Дружество на теософите. — Б.пр. ↑

[3] Аргил — графство в Шотландия, известно с няколко графа, двама от които са загинали на ешафода. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.